

Sygn. akt VI GC 800/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Natalia Freyer

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **Ł. S.**

przeciwko (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz powoda Ł. S. kwotę 3 382,50 złotych (trzy tysiące osiemset dwadzieścia dwa złote pięćdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 06 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od powoda Ł. S. na rzecz pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 3 804,80 złotych (trzy tysiące osiemset cztery złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 800/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 maja 2016 roku, sprecyzowanym pismem z datą w nagłówku „dnia 07 września 2016 roku” (k. 56-57 akt) oraz pismem z datą w nagłówku „dnia 15 grudnia 2016 roku” (k. 75 akt), powód Ł. S. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwoty 19 326,70 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot: 841 złotych za okres od dnia 08 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 984 złotych za okres od dnia 08 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 2 287 złotych za okres od dnia 08 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 1 230 złotych za okres od dnia 08 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 2 106,20 złotych za okres od dnia 08 marca 2016 roku do dnia zapłaty, 2 152,50 złotych za okres od dnia 15 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 1 230 złotych za okres od dnia 15 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 147 złotych za okres od dnia 22 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 1 820,40 złotych za okres od dnia 22 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, 1 017,60 złotych za okres od dnia 15 marca 2016 roku do dnia zapłaty, 196,50 złotych za okres od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty i 2 275,50 złotych za okres od dnia 29 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, wskazując w uzasadnieniu, że wykonał na rzecz pozwanego usługi przewozu, za które pozwany nie zapłacił. Powód wskazał także, iż zawarł umowę z pozwanym pod wpływem błędu, gdyż nie miał czasu zapoznać się z treścią umowy, a która zawierała klauzulę abuzywną, gdyż przewidywała możliwość wypowiedzenia umowy tylko przez pozwanego.

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I NC 795/16 Sąd Rejonowy w Kartuzach stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gdyni.

Nakazem zapłaty z dnia 04 kwietnia 2017 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI GNc 3829/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Od powyższego orzeczenia pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wniósł sprzeciw domagając się oddalenia powództwa w całości i podnosząc zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Gdyni ze względu na zapis zawarty w kontrakcie o współpracy gospodarczej. Nadto pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia wskazując, że powód nie złożył żadnych zleceń transportowych ani dokumentów potwierdzających wykonanie oraz prawidłowość wykonania przewozów oraz wskazał, że pozew powinien zostać odrzucony z uwagi na brak legitymacji procesowej pozwanego, z uwagi na niewykorzystanie trybu reklamacyjnego, o jakim mowa w art. 75 ust.1 ustawy Prawo przewozowe. Pozwany zarzucił nadto, iż na fakturach określono błędne terminy płatności. Zgodnie bowiem z § 4 ust. 1 umowy łączącej strony przewoźnik miał 7 dni na przesłanie kompletu dokumentów do zleceniodawcy od daty rozładunku. Strona powodowa nie dołączyła jednakże do pozwu ani dowodów nadania ani dowodów doręczenia tych dokumentów, co zgodnie z umową powodowało, że termin zapłaty upływał 90 dnia od dnia doręczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. jako zleceniodawcą a Ł. S. jako przewoźnikiem doszło do zawarcia umowy ramowej regulującej współpracę gospodarczą stron w zakresie przewozów krajowych, na podstawie której przewoźnik zobowiązał się do wykonywania przewozów zleconych mu przez zleceniodawcę w terminach określonych przez zleceniodawcę, a zleceniodawca do zapłaty wynagrodzenia za wykonane przez przewoźnika przewozy.

Przewoźnik miał 7 dni od dnia wykonania zlecenia transportowego na doręczenie zleceniodawcy kompletu oryginalnych dokumentów przewozowych WZ lub CMR lub innych zleconych w dwóch egzemplarzach.

Zgodnie z ustępem 2 § 4 umowy podstawą zapłaty była faktura VAT z załączonymi dokumentami: CMR lub WZ. Termin płatności liczył się zaś od momentu otrzymania kompletu prawidłowych dokumentów przez zleceniodawcę.

W sytuacji niedotrzymania przez przewoźnika terminu do doręczenia dokumentów przewozowych, o których mowa powyżej, wystawienia przez przewoźnika faktury w sposób sprzeczny z kontraktem lub obowiązującymi przepisami prawa, niezgodności faktury z warunkami zlecenia, brakiem umieszczenia przez przewoźnika numeru zlecenia na fakturze, doręczenia faktury bez wymaganych dokumentów, doręczenia dokumentów przewozowych niezgodnych z kontraktem lub warunkami zlecenia, w szczególności w przypadku nedoręczenia przez przewoźnika oryginalnych potwierdzonych dokumentów przewozowych w dwóch egzemplarzach, termin płatności faktury VAT z tytułu zrealizowania danego zlecenia wydłużał się o 90 dni, niezależnie od tego, z jakiego terminu płatności (7 dni lub 45 dni) korzysta przewoźnik.

W § 10 ustępie 1 umowy wskazano, że umowa zostaje zawarta na czas określony 2 miesiące liczonych od ostatniego dnia miesiąca, w którym przewoźnik podjął pierwsze zlecenie transportowe. Zleceniodawca może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym w wypadku, gdy przewoźnik nie wywiązuje się lub nienależycie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, w tym w szczególności:

- a) niewykonywania przez przewoźnika poleceń zleceniodawcy związanych z wykonywaniem kontraktu,
- b) nie wykonanie przez przewoźnika przewozów na trasach łącznie 7 500 km,
- c) nie wykonania przez przewoźnika więcej niż pięciu ze zleconych mu na podstawie kontraktu przewozów w ciągu 1 miesiąca,

d) znacznych opóźnień w wykonywaniu przez przewoźnika przewozów zleconych mu na podstawie niniejszego kontraktu, za znaczne opóźnienie uważane będzie nie dowiezienie ładunku na czas określony w wiadomości sms lub e-mailu wysłanej przez zleceniodawcę.

W każdym wypadku wypowiedzenia lub rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie przewoźnika, zleceniodawca mógł obciążyć przewoźnika karą umowną w kwocie stanowiącej iloczyn minimalnej miesięcznej liczby kilometrów na trasach krajowych, o których mowa w § 3 ustępie 1 kontraktu, oraz minimalnej stawki w transporcie krajowym wynikającej z § 5 ustęp 3 kontraktu.

umowa – k. 6-11 akt

Dnia 22 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 16 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 861 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 07 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 12 akt

Dnia 22 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 17 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 984 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 07 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 13 akt

Dnia 22 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 18 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 2 287,80 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 07 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 14 akt

Dnia 22 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 20 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 1 230 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 07 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 15 akt

Dnia 29 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 25 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 2 106,20 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 07 marca 2016 roku (7 dni).

faktura VAT – k. 16 akt

Dnia 29 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 26 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 2 152,50 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 14 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 17 akt

Dnia 27 lutego 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 27 lutego 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 1 230 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 14 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 18 akt

Dnia 07 marca 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 02 marca 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 1 476 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 21 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 19 akt

Dnia 07 marca 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 03 marca 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 1 820,40 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 21 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 20 akt

Dnia 07 marca 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 07 marca 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 1 017,60 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 14 marca 2016 roku (7 dni).

faktura VAT – k. 21 akt

Dnia 14 marca 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 11 marca 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 1 906,50 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 08 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 22 akt

Dnia 14 marca 2016 roku Ł. S. wystawił na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. fakturę VAT numer (...) obejmującą należność za usługi transportowe wykonane w dniu 10 marca 2016 roku według zlecenia numer (...) w kwocie 2 275,50 złotych brutto, z terminem płatności do dnia 28 kwietnia 2016 roku (45 dni).

faktura VAT – k. 23 akt

Ł. S. na zlecenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wykonał w dniu 26 lutego 2016 roku usługi transportowe według zlecenia numer (...).

Dokumenty związane z tym przewozem dostarczone zostały (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. w dniu 07 marca 2016 roku.

oświadczenie w przedmiocie rozwiązania kontraktu – k. 25-28 akt

Ł. S. na zlecenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wykonał w dniu 27 lutego 2016 roku usługi transportowe według zlecenia numer (...).

Dokumenty związane z tym przewozem dostarczone zostały (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. w dniu 07 marca 2016 roku.

oświadczenie w przedmiocie rozwiązania kontraktu – k. 25-28 akt

W dniu 14 kwietnia 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. złożył Ł. S. oświadczenie o rozwiązaniu kontraktu z dnia 10 lutego 2016 roku ze skutkiem natychmiastowym. W uzasadnieniu wskazano, że przewoźnik rażąco naruszył zapisy § 4 ustęp 1 umowy, gdyż przesłał zleceniodawcy dokumenty przewozowe z opóźnieniem w odniesieniu do zleceń: numer (...) objętego fakturą VAT numer (...), gdzie usługa została wykonana w dniu 26 lutego 2016 roku, a dokumenty dostarczone w dniu 07 marca 2016 roku oraz numer (...) objętego fakturą VAT numer (...), gdzie usługa została wykonana w dniu 27 lutego 2016 roku, a dokumenty dostarczone zostały w dniu

07 marca 2016 roku, a także naruszył zapisy § 10 ustęp 2 punkt c kontraktu, gdyż w okresie od dnia 16 marca 2016 roku do dnia 12 kwietnia 2016 roku nie wykonał 20 zleceń.

oświadczenie w przedmiocie rozwiązania kontraktu – k. 25-28 akt

Pismem z dnia 29 kwietnia 2016 roku Ł. S. w związku z brakiem uregulowania należności za faktury VAT o numerach: (...) złożył (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z dnia 10 lutego 2016 roku z winy zleceniodawcy.

pismo – k. 37 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron w zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną. Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że ich moc dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron (mimo, że dokumenty te złożone zostały w kserokopiach).

Oceniając oświadczenie pozwanego o rozwiązaniu kontraktu z dnia 10 lutego 2016 roku (k. 25-27 akt) Sąd uznał, że skoro przyczyną rozwiązania umowy było m. in. opóźnienie w dostarczeniu pozwanemu dokumentów związanych z przewozami wykonywanymi na podstawie zlecenia numer (...) i zlecenia numer (...), co ostatecznie nastąpiło w dniu 07 marca 2016 roku (zaś powyższe opóźnienie było jedynym sformułowanym odnośnie tych przewozów zarzutem), to zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego uznać należało, że w tym zakresie oświadczenie pozwanego stanowiło uznanie faktu, że powód wykonał zlecenia określone tymi numerami.

Sąd nie oparł się jednakże na znajdującej się na karcie 24 akt kopii pisma z dnia 11 kwietnia 2016 roku w przedmiocie wezwania pozwanego do zapłaty wynagrodzenia wynikającego z faktur VAT o numerach: (...), albowiem pismo to nie zostało opatrzone podpisem, a zatem nie stanowi dokumentu w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego; nadto nie mogło ono stanowić w żadnej mierze dowodu na wyczerpanie przez powoda trybu reklamacyjnego wynikającego z art. 75 ustawy Prawo przewozowe, albowiem brak jest nie tylko dowodu doręczenia tego pisma pozwanemu, ale nawet choćby dowodu jego nadania, co wobec kwestionowania przez pozwanego okoliczności otrzymania tego pisma, uznać należało za okoliczność nieudowodnioną przez powoda.

Pozostałe dokumenty, w tym wydruki internetowe zawierające opinie internautów na temat pozwanego, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 20 września 2017 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie jako sądowi wskazanemu przez strony w umowie z dnia 10 lutego 2016 roku.

Stosownie zaś do treści art. 46 § 1 k.p.c. strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wyniknąć z oznaczonego stosunku prawnego.

Mając na uwadze, że do akt została złożona umowa mająca regulować warunki współpracy gospodarczej w zakresie przewozów krajowych między stronami, z której cztery pierwsze strony są podpisane przez powoda, zaś dwie ostatnie, w tym 12 ustęp 4, nie są przez niego podpisane, żadna zaś ze stron umowy nie jest opatrzona podpisem pozwanego, nie sposób uznać, aby strony na piśmie zawarły umowę prorogacyjną wskazującą na właściwość miejscową Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie.

W ocenie Sądu powództwo było zasadne jedynie w części.

W niniejszej sprawie powód Ł. S. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwoty 19 326,70 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od poszczególnych kwot za wskazane w pozwie okresy tytułem wynagrodzenia za wykonane na rzecz pozwanego usługi przewozowe w ramach łączącej strony ramowej umowy o współpracy gospodarczej w zakresie przewozów krajowych.

Pozwany wnosił zaś o oddalenie powództwa wskazując, iż jest ono niedopuszczalne z uwagi na niewyczerpanie trybu reklamacyjnego, o jakim mowa w art. 75 ustawy Prawo przewozowe, nadto podnosząc zarzut nieistnienia roszczenia i jego nieudowodnienia. Sporny był także termin wymagalności roszczenia z uwagi na zapisy umowy przesuwające ten termin w przypadku braku dostarczenia dokumentów w ustalonym terminie, którą to okoliczność pozwany także kwestionował.

Zgodnie z treścią art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd odrzuca pozew, jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna. Droga sądowa jest niedopuszczalna wówczas gdy sprawa nie ma charakteru sprawy cywilnej lub gdy sprawa ze swej istoty ma wprawdzie charakter sprawy cywilnej, jednakże z mocy wyraźnego przepisu została przekazana do właściwości innego organu niż sąd powszechny.

Stosownie do treści art. 75 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 915) dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym na podstawie ustawy lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przysługuje uprawnionemu po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji, przewoźnikowi zaś – po bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty. Reklamacje lub wezwanie do zapłaty uważa się za bezskuteczne, jeżeli dłużnik nie zapłacił dochodzonych należności w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia reklamacji lub wezwania do zapłaty.

Powyższy przepis jednakże w żadnej mierze nie wyłącza sprawy wynikającej z umowy przewozu poza kognicję sądów powszechnych, a jedynie nakłada dodatkowe wymogi formalne poprzedzające możliwość wytoczenia powództwa. Jak wskazał bowiem Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 23 stycznia 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt V ACa 1009/12 sformułowanie dyspozycji art. 75 ustawy Prawo przewozowe nie daje podstaw do wysnucia wniosku o przejściowej nawet niedopuszczalności drogi sądowej, ponieważ warunkiem pozbawienia jednostki prawa do poddania sprawy cywilnej pod rozstrzygnięcie sądu powszechnego jest przekazanie jej w drodze ustawowej do właściwości sądu szczególnego lub innego organu, jak to wynika z treści art. 2 § 1 i 3 k.p.c. Wobec tego przytoczony przepis prawa przewozowego oznaczać może co najwyżej oznaczać przejściowy brak legitymacji biernej odbiorcy, prowadzący w razie niewykorzystania przewidzianego tam trybu reklamacji lub wezwania do zapłaty, do oddalenia powództwa jako przedwcześnie wniesionego, ale nie do jego odrzucenia.

Nie ma zatem wątpliwości, że przepis art. 75 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 915) wprowadza dodatkowy warunek zaktualizowania się stanu wymagalności roszczenia wynikającego z umowy przewozu, jakim jest wyczerpanie procedury reklamacyjnej.

W ocenie Sądu powód Ł. S. nie wykazał, aby przed dniem złożenia pozwu w niniejszej sprawie wzywał pozwanego do zapłaty należności dochodzonej niniejszym pozwem, a wynikającej z niezapłaconych faktur VAT o numerach: (...). Niewątpliwie takiego wezwania do zapłaty nie stanowi ani pismo powoda z dnia 29 kwietnia 2016 roku w przedmiocie wypowiedzenia umowy, ani wezwanie do zapłaty z dnia 11 kwietnia 2016 roku (które nota bene dotyczyło tylko faktur VAT numer (...)), albowiem brak jest nie tylko dowodu doręczenia tych pism pozwanemu, ale nawet choćby dowodu ich nadania, co wobec kwestionowania przez pozwanego otrzymania tych pism, uznać należało za okoliczność nieudowodnioną przez powoda.

Jednocześnie Sąd podziela w zasadzie niekwestionowany przez doktrynę i orzecznictwo pogląd wskazujący na to, że rolę wezwania do zapłaty można przypisać doręczeniu dłużnikowi odpisu pozwu, w którym – zgodnie z art. 187 § 1 k.p.c. zostaje dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe – dochodzona kwota pieniężna (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 grudnia 2012 roku, sygn. akt I PK 88/02).

W niniejszej sprawie zatem pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. został wezwany do zapłaty w chwili doręczenia mu odpisu pozwu, co miało miejsce w dniu 11 kwietnia 2017 roku (k. 78 akt), zaś trzymiesięczny okres, o jakim mowa w art. 75 ustęp 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 915) upłynął zatem w dniu 11 lipca 2017 roku, co oznacza, że w chwili wyrokowania roszczenie powoda Ł. S. było wymagalne. Niewyczerpanie trybu wynikającego z ustawy Prawo przewozowe wywołuje bowiem skutki materialnoprawne podobne jak niewymagalność roszczenia (tak A. Jakubecki, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, Lex 2012).

Pamiętać przy tym należy, że zgodnie z treścią art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy, a przejściowy brak legitymacji procesowej, wynikający z niewyczerpania postępowania reklamacyjnego, może zostać uzupełniony także po wytoczeniu powództwa, zarówno podczas postępowania pierwszoinstancyjnego, jak i w trakcie postępowania odwoławczego (Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 23 stycznia 2013 roku, sygn. akt V ACa 1009/12).

Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 03 października 1969 roku w sprawie o sygn. akt II PR 313/69 (OSNC 1970, nr 9, poz. 147) na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów przemawiających za zasadnością jego roszczenia. W razie zaś sprostania przez powoda ciężącemu na nim obowiązku, na stronie pozwanej spoczywa wówczas ciężar udowodnienia ekscpcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 roku, sygn. akt I CR 79/82, Lex nr 8416).

Zgodnie zaś z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 roku (sygn. akt I PKN 660/00) samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie istotnej dla sprawy okoliczności powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą. Jeśli zaś strona nie przedstawia dowodów, to uznać należy, iż dany fakt nie został wykazany (udowodniony).

Powyższe oznacza, że w niniejszej sprawie, jakkolwiek okoliczność zawarcia w lutym 2016 roku umowy ramowej o współpracy gospodarczej stron w zakresie przewozów krajowych nie była sporna, to powód Ł. S. obciążony był w pierwszej kolejności powinnością udowodnienia, że przewozy, za które zapłaty się domaga zostały mu zlecone przez pozwanego oraz że wykonał na jego rzecz te usługi w ilości i wartości określonej na załączonych do pozwu fakturach VAT, zwłaszcza wobec podniesienia przez pozwanego zarzutu nieistnienia i nieudowodnienia roszczenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania. Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje bowiem, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba, że miał możliwość przekonać się o nieprawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 28 kwietnia 1975 roku, sygn. akt III CRN 26/75).

Tymczasem powód Ł. S. przedstawił na powyższe okoliczności jedynie wystawione przez siebie dokumenty rozliczeniowe, na których nie ma podpisu pozwanego. Fakturę VAT jako dokument prywatny, chociaż zgodnie z treścią art. 245 k.p.c. nie korzystający z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w niej zawartych, to jednak w świetle orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 roku (w sprawie o sygn. akt IV CK 474/03), które podziela Sąd w niniejszym składzie, należy traktować jako samodzielny środek dowodowy, którego moc Sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a więc zgodnie z własnym przekonaniem, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Powyższa ocena powinna być więc dokonywana z uwzględnieniem specyfiki tego dokumentu, który jest przecież dokumentem rozliczeniowym, z którego wynika jedynie, że określony podmiot (wystawca faktury) wystawił dokument rozliczeniowy w postaci faktury VAT obejmującej określoną kwotę w stosunku do innego podmiotu. W świetle powyższego dokument prywatny w postaci faktury VAT, w sytuacji kwestionowania faktu wykonania usługi wyszczególnionej na tej fakturze, nie może stanowić samoistnego dowodu na okoliczność zawarcia i wykonania poszczególnych zleceń określonych na tych fakturach. Mimo negacyjnego stanowiska pozwanego, powód nie podjął żadnej aktywności dla udowodnienia, że rzeczywiście wykonał usługi

transportowe zgodnie ze zleceniami określonymi na tych fakturach. W szczególności powód nie złożył ani zleceń, ani listów przewozowych, jak też nie wniosł dowodów dla udowodnienia swojego roszczenia ani też nie wystąpił o zobowiązanie strony przeciwnej do przedstawienia tych dokumentów.

Dowodu na zawarcie i wykonanie umowy przewozu przez powoda nie mogły więc stanowić niepodpisane i niezaakceptowane przez pozwanego dokumenty wygenerowane przez samego powoda. Konieczne było podjęcie dalej idącej inicjatywy dowodowej i poparcie swoich twierdzeń dowodami, co pozwoliłoby bez wątpliwości przyjąć, iż dane zawarte w spornej fakturze są prawdziwe i stanowią odzwierciedlenie stosunku łączącego strony niniejszego postępowania.

Mając na względzie powyższe Sąd doszedł do przekonania, iż powód nie udowodnił, że wykonał na rzecz pozwanego usługi przewozu na podstawie zleceń o numerach: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...).

Odnosząc się natomiast do zleceń o numerach: (...) (faktura VAT numer (...)) i (...) (faktura VAT numer (...)), to dokonując oceny oświadczenia pozwanego o rozwiązaniu kontraktu z dnia 10 lutego 2016 roku (k. 25-27 akt) Sąd uznał, że skoro przyczyną rozwiązania umowy było m. in. opóźnienie w dostarczeniu pozwanemu dokumentów związanych z przewozami wykonywanymi na podstawie tych dwóch zleceń (co ostatecznie nastąpiło w dniu 07 marca 2016 roku, zaś powyższe opóźnienie było jedynym sformułowanym odnośnie tych przewozów zarzutem), to zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego uznać należało, że w tym zakresie oświadczenie pozwanego niewątpliwie stanowiło uznanie faktu, że powód wykonał zlecenia określone tymi numerami.

Powyższe usługi przewozu zostały udokumentowane fakturą VAT numer (...) na kwotę 2 152,50 złotych brutto i fakturą VAT numer (...) na kwotę 1 230 złotych brutto i w tym zakresie Sąd uznał żądanie powoda za zasadne.

Zgodnie z § 4 ustępem 2 umowy termin płatności liczył się od momentu otrzymania przez zleceniodawcę kompletu prawidłowych dokumentów. W sytuacji zaś niedotrzymania przez przewoźnika terminu do doręczenia dokumentów przewozowych, termin płatności faktury VAT z tytułu zrealizowania danego zlecenia wydłużał się o 90 dni. Skoro zatem powód dostarczył wymagane dokumenty z opóźnieniem w dniu 07 marca 2016 roku (okoliczności tej powód nie zaprzeczył i nie przedłożył dowodu, z którego wynikałaby odmienna data doręczenia dokumentów z tych zleceń pozwanemu), to dziewięćdziesięciodniowy termin płatności przypadła na dzień 05 czerwca 2016 roku. Odsetki zatem za opóźnienie w płatności tych faktur VAT (tj. numer (...) i numer (...)) należały się od dnia 06 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

Odnosząc się do zarzutu powoda Ł. S. dotyczącego zawarcia umowy ramowej regulującej współpracę gospodarczą stron w zakresie przewozów krajowych pod wpływem błędu, to wskazać należy, że zarzut ten jest niezasadny, a nadto niezrozumiały w kontekście dochodzenia w niniejszym postępowaniu roszczeń z wynikających z tej umowy. Wskazać także przy tym należy, że powód nie złożył oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych zawarcia tej umowy pod wpływem błędu, a także, że Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2009 roku (sygn. akt IV CSK 358/08), iż nie można mówić o błędzie w rozumieniu art. 84 k.c., jeżeli strona świadomie składa oświadczenie woli nie znając jego treści, np. składa podpis na dokumencie, z którego treścią się nie zapoznała – w takiej sytuacji nie mamy do czynienia z myleniem się, gdyż osoba taka świadomie akceptuje postanowienia zawarte w dokumencie (tak Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 31 maja 1994 roku, sygn. akt IIICZP 75/94, OSP 1995, z. 2, poz. 33).

Według powszechnie przyjętego rozumienia, błąd polega bowiem na fałszywym, mylnym wyobrażeniu o otaczającej rzeczywistości; oznacza więc pewną zaszłość psychiczną i wyraża się w mylnym wyobrażeniu o rzeczywistym stanie sprawy (o prawdziwym stanie rzeczy) lub w ogóle brakiem takiego wyobrażenia. Odwołanie się do takiego rozumienia błędu pozwala już na wstępie wykluczyć pewne sytuacje, które błędem nie są, w szczególności nie ma błędu np. jeżeli oświadczający znał otaczającą go rzeczywistość i rozumiał okoliczności np. zawieranej umowy, ale wyciągnął z nich niewłaściwe wnioski i podjął niesłuszną czy też niekorzystną dla siebie decyzję. Błąd bowiem polega na nieprawidłowości widzenia, a nie na nieumiejętności przewidywania i wnioskowania.

Odnosząc się natomiast do zarzutu powoda, że umowa zawarta z pozwanym zawierała klauzule abuzywne wskazać należy, iż słusznie podnosi pozwany, że instytucja obejmująca owo pojęcie dotyczy umów zawieranych przez konsumenta. Powód tymczasem wywodził roszczenie z umowy zawartej w ramach swojego przedsiębiorstwa prowadzonego pod firmą (...). S. Ł.", nie występował on więc w tym stosunku prawnym w charakterze konsumenta, tylko przedsiębiorcy.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd na podstawie art. 774 k.c. w zw. z art. 481 k.c. zasądził od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz powoda Ł. S. kwotę 3 382,50 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 06 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

Uznając zaś dalej idące powództwo za niezasadne Sąd oddalił je na podstawie art. 774 k.c. w zw. z art. 6 k.c. stosowanym a contrario.

Natomiast o kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którą każda ze stron powinna ponieść koszty procesu w takim stopniu w jakim przegrała sprawę.

W niniejszej sprawie powód wygrał sprawę w 17,50%, natomiast pozwany – w 82,50%. W świetle powyższego powodowi należy się zwrot w 17,50% poniesionych przez niego kosztów, zaś pozwanemu należy się zwrot poniesionych przez niego kosztów w 82,50%. Koszty procesu poniesione przez powoda wyniosły 967 złotych (opłata sądowa od pozwu), zaś koszty procesu poniesione przez pozwanego wyniosły kwotę 4 817 złotych (4 800 złotych – koszty zastępstwa procesowego, 17 złotych – opłata skarbową od pełnomocnictwa).

Powodowi zatem należy się kwota 169,23 złotych tytułem zwrotu w 17,50% poniesionych przez niego kosztów, zaś pozwanemu należy się kwota 3 974,03 złotych tytułem zwrotu w 82,50% poniesionych przez niego kosztów. Kompensując obie kwoty powód powinien zwrócić pozwanemu kwotę 3 804,80 złotych, którą Sąd zasądził na jego rzecz w punkcie III wyroku, stosując powyższą zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)
5. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 22 października 2017 roku